

života i muke. Rijetko gdje se je iz ovog doba sačuvala drvena skulptura ovakvih razmjera. Buvina je vanredno vještom rukom i bogatom fantazijom ispreplitao oko prizora evanđelja lišće, što svršava glavicama pasa i grotesknih likova, te lozice, u čijim zavijucima dječaci drže i zoblju grožđe. Groteskne glavice Buvina je jamačno vidio na kićenim inicijalima crkvenih knjiga, a dječake s grozdovima preuzeo je sa okvira rimskog portala nedalekog Hrama Dioklecijanove palače. Figuralni stil je u majstora Buvine primitivan, modelacija oskudna, reljef još uvijek plitak; a prikazivanje realnog života je kod njega još vrlo naivno. Krist je na Maslinovoj gori isto toliko velik koliko i brdo. Rijeka Jordan je naznačena sa dvije ribe ispod krivolje, koja seže Kristu do koljena. Ali mirna i dostojanstvena zaobljenost ovih prizora, jednom prevučeni zlatnom bojom, pravi ih za posmatrača vrlo efektivnim i privlačivim. U splitskoj katedrali je još jedan lijepi spomenik iz drveta iz XIII vijeka: drveni kor sa raskošno protutim rezbarijama na naslonjaču.

Daleko napredniji u umjetničkoj formi od Buvine jest majstor Radovan. Domaća umjetnost, osvježena novim impulsima izvana, znatno je pokročila kroz par decenija što dijele Buvinu od Radovana. Majstor Radovan je originalan i snažan umjetnik. On voli punoću ukrasa i množinu motiva i raskošno se razmeće figuralnom plastikom u kojoj je forma dotjerana a brižljivo su prikazani detalji iz zbilje. Radovan je na visini savremenih ponajboljih majstora u Italiji prije pojave Niccolò Pisana; a originalan je u slobodi kojom, daleko od učenih skolastičkih središta, primjenjuje tradicionalnu ikonografiju.

Na njegovom prekrasnom portalu, kao i na portalima katedrala Francuske i Italije, samo dakako u skraćenom izvodu, prikazan je Griječ i Otkupljenje čovječanstva. Griječ predstavljaju gole figure Adama i Eve još nespretno i nedozrelo izvajane. Ove su dvije skulpture između najranijih golih figura u umjetnosti srednjega vijeka. Otkupljenje pak prikazuje široki niz prizora života i muke Kristove u luneti i na lukovima portala. Na pilastrima portala prikazani su još posrednici Otkupljenja apostoli i sveci, te nekoji mjeseci u godini predočeni radnjom, koja se u to vrijeme godine obavlja. I na portalu majstora Radovana zapažaju se udruženi u originalnu cjelinu utjecaji iz raznih krajeva Italije. Lav i lavica s mladima što straže stražu popeti na visokim klasičnim konzolama tipičan su apulijski motiv. Ali stil tih lavova kao uopće stil Radovanovih figura diše duhom lombardske romaničke plastike, koju je oko godine 1200 bio doveo do najvećeg izraza majstor Benedetto Antelami.

Radovanova škola ostavila je tragove i u susjednom Splitu. Ulaz u splitski zvonik sv. Duje čuvaju dva snažna lava slična onima na trogirskom portalu.